

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK HISTORYCZNYCH
INSTYTUT HISTORII

ACTA
—
POLONIAE
—
HISTORICA

XCI

**20th International Congress
of Historical Sciences**

WYDAWNICTWO NAUKOWE

Semper

2005

Nr indeksu 35 130X
PL ISSN 001–6829

CONTRIBUTORS

JACEK BANASZKIEWICZ — *professor*; Historical Institute of Warsaw University (26/28 Krakowskie Przedmieście Street, 00–325 Warszawa); specialisation: medieval history.

MARIA BOGUCKA — *professor*; Pułtusk Academic School of Humanities (home address: 6, Kopernika Street, app. 19, 00–367 Warszawa); specialisation: economic, social and cultural history of early modern times.

STANISŁAW BYLINA — *professor*; Institute of History, Polish Academy of Sciences (Rynek Starego Miasta 29/31, 00–272 Warszawa); specialisation: medieval history.

JERZY EISLER — *professor*; Institute of National Remembrance (Plac Krasińskich 2/4/6, 00–207 Warszawa); specialisation: recent history.

ANTONI MACZAK — *professor*; Warsaw University.

HENRYK SAMSONOWICZ — *professor*; Historical Institute of Warsaw University; specialisation: medieval history.

JANUSZ TAZBIR — *professor*; Institute of History, Polish Academy of Sciences; specialisation: history of the Polish culture.

ROMAN WAPIŃSKI — *professor*; Institute of History, University of Gdańsk (55, Wit Stwosz Street, 80–952 Gdańsk); specialisation: history of Poland in 20th century.

ANDRZEJ WIERZBICKI — *professor*; Institute of History, Polish Academy of Sciences; specialisation: history of historiography, history of 19th and 20th centuries.

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK HISTORYCZNYCH
INSTYTUT HISTORII

ACTA
POLONIAE
HISTORICA

91

20th International Congress
of Historical Sciences

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*
2005

BOARD OF EDITORS

Jan Baszkiewicz (President), Maria Bogucka (Editor-in-chief),
Monika Hamanowa, Ferdinand Opll, Marek Sędek,
Tomasz Szarota (Assistant Editor), Piotr Wandycz,
Tomasz Wiślicz-Iwańczyk (Secretary), Andrzej Wyczański,
Jerzy Wyrozumski, Janusz Żarnowski (Assistant Editor)

Editorial Assistant — Hanna Kordowicz

INSTYTUT HISTORII PAN

Rynek Starego Miasta 29/31
00–272 Warszawa
fax: (+48) (prefix-22) 831 36 42
e-mail: ihpan@ihpan.edu.pl

© Copyright by Instytut Historii PAN, Warszawa 2005

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*
ul. Bednarska 20A, 00–321 Warszawa, Poland

Tel./fax: (+48) (prefix-22) 828 49 73
Bank: PKO BP SA
nr 06 1020 1185 0000 4202 0014 0426
e-mail: zam@semper.pl
http:// semper.pl
http:// semper.istore.pl

Contents

STUDIES

MYTH AND HISTORY

Henryk Samsonowicz, History in Myths	5
Jacek Banaszekiewicz, Widukind on the Saxon Origins: <i>Saxo, Thuring, and Landkaufszene (Res gestae Saxonicae, I, 5)</i> . The Imitation of Ancient Patterns, an Old Tribal Saga or the Product of Scholarly Erudition by Saxon Intellectuals of the 9th–10th Centuries?	25
Stanisław Bylina, <i>Status Innocentiae</i> . The–State–of–Innocence Myth in Late Medieval Religious Contestation Movements	55
Janusz Tazbir, The Bulwark Myth	73
Maria Bogucka, Remarks on the Myth of the Bulwark of Christianity	99
Roman Wapiński, Old and New Myths in 20th Century Poland	109
Andrzej Wierzbicki, From Historiography to Mythography? Myth in the Last Fifty Years of Polish Historiography	133
Jerzy Eisler, Myths and Stereotypes in Poland under the Communist Rule	153

INFORMAL RELATIONS IN MODERN SOCIETY, PATRONAGE AND CLIENTELISM

Antoni Maczak, Clientelism as the Highest Stage of Imperialism	185
--	-----

REVIEWS

Stanisław Grodziski, From the History of Old Polish Legal Culture (Monika Hamanowa); Paul Douglas Lockhart, Frederik II and the Protestant Cause. Denmark's Role in the Wars of Religion 1559–1596 (Maria Bogucka); Almut Bues, Das Herzogtum Kurland und der Norden der polnisch-litauischen Adelsrepublik im 16. und 17. Jahrhundert (Igor Kąkolowski); Mirosława Czarnecka, Jolanta Szafarz (eds.), The Culture of Sadness. The Paradigms of Attitudes Towards Death in German Baroque Literature. From the Collections of the Wrocław University Library (Maria Bogucka); Mirosława Czarnecka, Prophetesses. Reconstruction of Female Genealogy in the History of German Female Literature from the Middle of the 19th Century to the End of the 20th (Maria Bogucka); Ryszard Techman, The Red Army in the Maritime Economy of Western Pomerania in the Years 1945–1956 (Henryk Bartoszewicz); Ruta Czaplińska, From the Archives of Memory. 3653 Days in Prison (Dariusz Jarosz); Grzegorz Miernik (ed.), The Poles' Attitude to the Realities of the Polish People's Republic. Adaptation Strategies (Janusz Żarnowski)	201
--	-----

ABSTRACTS	227
NEWS	
French Nobility — Polish Nobility: Memory, Identity, Culture, Toruń, May 13–15, 2004 (Jarosław Dumawski, Stanisław Roszak)	273
Solitude and Informal Unions. Socio-cultural Aspects of Sexuality, 19th and 20th Centuries, Warsaw May 27–29, 2004 (Katarzyna Sierakowska)	277

SEMPER Publishers

*

Wydawnictwo Naukowe SEMPER

*

ul. Bednarska 20A

00–321 Warszawa

Poland

*

tel./fax: (+48) (22) 828 49 73

*

www.semper.pl

www.semper.istore.pl

TO BE PUBLISHED IN THE 92 VOLUME:

Ferdinand Oppl, Cologne and Vienna in the Middle Ages:
a Comparison

Maria Bogucka, At the Dawn of Emancipation

Piotr Łossowski, The Resettlement of the Germans
from the Baltic States in 1939/1941

Andrzej Koryn, International Aspects of the Sovietisation
of Central-Eastern Europe, 1944–1947

Jacek Tebinka, The Attitude of British Diplomacy
to the Events of 1968 in Poland

Michał Zacharias, Communist Power in Yugoslavia
in the Years 1945–1991. Rise, Transformations, Decay

WARUNKI PRENUMERATY NA ROK 2006

Pisemne zamówienia na krajową prenumeratę pocztową przyjmowane są przez Wydawnictwo Naukowe Semper, 00-321 Warszawa, ul. Bednarska 20A w następujących terminach: do 20 maja 2005 na pierwsze półrocze lub na cały rok oraz do 20 listopada 2005 na drugie półrocze. Cena zeszytu w prenumeracie wynosi **30 zł** w przypadku odbioru półrocznika w Wydawnictwie. Wysyłka w kraju kosztuje 4 zł za numer.

Prenumeraty przyjmowane są również w księgarniach naukowych i akademickich na terenie całego kraju, a także u innych dystrybutorów, ale w takich przypadkach cena zeszytu może różnić się od podanej wyżej.

Prenumerata ze zleceniem dostawy za granicę przyjmowana jest przez Wydawnictwo Naukowe Semper, 00-321 Warszawa, ul. Bednarska 20A w następujących terminach: do 20 maja 2005 na pierwsze półrocze lub na cały rok oraz do 20 listopada 2005 na drugie półrocze. Cena w prenumeracie zagranicznej w 2005 roku (opłaconej w kraju) za jeden zeszyt wynosi:

	poczta zwykła	poczta „priorytet”
Europa	70 zł	80 zł
Pozostałe kraje		90 zł

ORDERS FOR SUBSCRIPTION:

- till 20 May 2005 for I issue 2006,
- till 20 November 2005 for II issue 2006.

Recent and old issues are available at the bookshop of

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*
ul. Bednarska 20A, 00-321 Warszawa, Poland
tel./fax: (+48) (prefix-22) 828 49 73
bank: PKO BP nr 06 1020 1185 0000 4202 0014 0426
e-mail: zam@semper.pl
http:// semper.pl
              semper.istore.pl

Subscription orders available through the local press and books distributors
(price per copy **US \$ 29**, postage included)